

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Министерство образования и науки Республики Бурятия

ГБОУ "Цакирская СОШИ ХЭН"

РАССМОТРЕНО
МО ГЦ

Руководитель МО ГЦ

 Хадаева С.Б.

Протокол № 1
от "1" 08 2023 г.

СОГЛАСОВАНО
Заместитель директора по УР

 Цыренова Э.Ц.

Протокол № 1
от "1" 08 2023 г.

УТВЕРЖДЕНО
Директор

 Абидуева Н.Б.

Приказ № 132
от "1" 08 2023 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного предмета
«Родная литература»

для 6 класса среднего общего образования
на 2023-2024 учебный год

Составитель: Хадаева Сэсэг Баторовна,
учитель бурятского языка и литературы

с. Цакир 2023

1. Тайлбарн бэшэг

Тус хүтэлбэри Уласай болбосоролой Федеральна стандарт, Буряад Уласай хуралсалай болон эрдэм ухаанай яаманай туршалгын хүтэлбэри дээрэ үндэхэлэгдэнэ. Буряад дунда хургуулида түрэлхи литература хуралсалай предмет боложо үзэгдэнэ.

Хүтэлбэри нимэ хубинуудһаа бүридэнэ: тайлбарн бэшэг, хуралсалай- тематическа түсэб, хүтэлбэрин байгуулга ба удха, календарно-тематическа түсэб, хурагшадай мэдэсэ шадабарнин гол эрилтэнүүд, хуралсалай методическа хангалга, хабсаргалта.

Буряад литература үзэлгэ болбол имагтал дүрэнүүдээр харуулдаг дээрэхээ хурагшадые арад зондоо үнэн сэхээр хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ тон ехэ удха шанартай. Түрэлхи литературы хүтэлбэри тематическа заршамай үндэхэн дээрэ байгуулагдаба. Эндэ арадай аман зохёолнууд, буряад литература сооһоо удхын ба байгуулалтын талаар хурагшадай ойлгосо, мэдэсэдэ таарамжатай уран хайханай зохёолнууд шэлэгдэн абтажа, тайлбарилан уншахаар, шудалан үзэхөөр хараалагдаба. Эдэ зохёолнууд хадаа түүхын үе сагтай, арад зоной үйлэ хэрэгүүдтэй, түрүү хүнүүдэй дүрэнүүдтэй сэхэ холбоотой юм.

6-дахн ангиин литературы курс хурагшадые уран зохёол абьяастайгаар уншаха дуратай, ходорхойгоор, тодо зүбөөр уншаха шадабаринь хүгжөөхэ, уншан зохёолоо ухаандаа буйлуулан, удхыень зүбөөр элирүүлэн ойлгодог, хонирходог болгохоһоо гадна, хурагшадай зохёол шудалан, шэнжэлэн үзэхэ эхин дадалнуудые бүридүүлхэ, түрэлхи литература тухайгаа юрэнхы мэдэсэтэй болгохо гэхэн зорилгонуудые табина.

Хүтэлбэри соо оруулагдаһан зохёолнууд бүхыдөө эхинһээ адаг хүрэтэр уншагдахаһаа гадна, шэлэгдэн абтаһан үргэлжэлһэн зохёолой зарим хэхэгүүд уншагдахаар хараалагдана. Зохёолой удха тухай хөөрэлдөөн, эхин шатын шэнжэлэл хэжэ хуралга литературна текст дээрэ хүдэлэлгэхөө эхитэй. Тинимэ дээрэхээ эндэ хурагшадта хандан хэлэхэ багшын үгэдэ тусгаар эрилтэ табигдана. Уран зохёолой гол удха, байгуулга, хэлэ зүбөөр ойлгуулха, хурагшадай ханал бодол зүбөөр бүрилдүүлхэ, ухаалдюулжа хургаха хэрэгтэ шанар хайнтайгаар, зүбөөр эмхидхэгдэхэн литературна шэнжэлэл ехэ удха шанартай. Хэлэ хүгжөөлгөөр тусгаар саг хараалагданхай.

Уран зохёол хүн тухай, тэрэнэй доторой байдал, хүнни тойрон байһан оршон байдал, байгаали, хүнэй ажабайдал, арад зоной ахамидарал г.м. тухай зохёогдоһон байдаг. Бодото юумэнүүд, үнэн болоһон үйлэ хэрэгүүд, бодото байдал уран зохёолой, уран хайханай литературы үндэхэн боложо хэрэглэгдэдэг. Зохёолшо бодото байдал дээрэ үндэхэлжэ, тэрэнни нажаажа, ухаан бодолойноо хүсөөр, ханаагаараа тэрэнни уран гоё болгожо, ном соогоо уран хайханаар, гоёор зохёогдоһон байдал бин болгодог, энэ байдалынь үнэн бодото байдалда адлирхуу байдаг гэжэ хурагшадта ойлгуулха шухала.

Уран хайханай литература гү, али уран зохёол шудалан үзэлгын шухала зорилгонууд гэбэл:

- уран найханай литература хүнэй, хүн түрэлтэнэй ажамидаралда тусхай нуури эээлдэг, тэдэнэй хүгжэлтэдэ айхабтар ехэ удха шанартай гэжэ ойлгуулха;
- уран найханай литература шудалан үзэлгэ хадаа түрэл арадайнгаа ба бэшэшье арадуудай соёл болбосорол, ёһо заншал ойлгожо абалгын тусгаар арга гэжэ ойлгуулха;
- уран зохёол уншаха дуратай болгохо, гоё найханиие наринаар ойлгодог мэдэрэл хүмүүжүүлхэ;
- бодото байдал, ажабайдал ба искусство, оршон тойронниие зүбөөр сэгнэжэ, сэгнэн хандахые хургаха;
- аман ба бэшэмэл хэлэлгыень хүгжөөхэ, баяжуулха;
- уран найханай зохёол зүбөөр, хүсэд дүүрэнээр хадуужа абаха, шэнжэлжэ, сэгнэжэ нураха гол түлэб теоретико-литературна, эстетическэ ойлгосонуудтай болгохо.

Тус хүтэлбэри бээлүүлхэдээ, ойлгожо абаһан мэдэсьень шалгахадаа, коммуникативно-творческо ажалнуудые үнгэргэхэ: творческо (зохёон байгуулгын) мастерской, практикум, даабари, шэлэжэ абаһан зохёолоо бээ даагаад анализ хэлгэ, дүн гаргалгын уншагшадай конференци г.м.

Нуралсалай бусад предметүүдтэй холбоон

Буряад, ород, англи хэлэнүүд. Эдэ хэшээлнүүдтэ нурагшадай хэлэжэ, хөөрөжэ, уншажа, найруулга ба зохёолго бэшэжэ шадаха дүршэлын үргэдхэлгэ. Зохёолго бэшэлгэ. Хэрэгтэй материал суглуулалгаар, шэлэн абалгаар гуримтай болголго, орёо түсэб табуулга; эпическэ зохёолой тусхай хэһэгэй текстын удхаар тобшо, түүбэри удхатай найруулга бэшэлгэ үргэлжэлүүлэлгэ, хүнэй хэһэн хэрэг, ажал, үйлэ туша зохёолго бэшэлгэ, байгаалиин үзэгдэл тухай, гэр байра сохи оршон тойронниие зураглан зохёолго бэшүүлэлгэ.

2. Хүтэлбэрийн байгуулга ба удха

Оршол. Уран зохёол - үгын искусство.

«Уран зохёол – уран үгын искусство» гэдэг мэдээс тобшолон онсодхохо, искусствын халбаринууд тухай мэдээс үргэдхэхэ. Нурагшадай үгын баялиг, бэшэмэл ба аман хэлэлгэ хүгжөөхэ, уран зохёолой нюусануудтай танилсуулха.

АРАДАЙ АМАН ЗОХЁОЛ

Онъон ба хошоо үгэнүүд. Таабаринууд.

Буряад арадай аман зохёолой ёно гуримай поэзи. Тоонто тайха, милаан, хорюул сээр тухай.

Домог-үльгэр тухай юрэнхы ойлгосо. Буряад арадай домог-үльгэрнүүдэй илгарал, дүрэнүүд, онсо шэнжэнүүд. Домог-үльгэрнүүд онтохонууднаа яаж илгарнаб? Дэлхэйн бии болоһон тухай домог-үльгэр.

Үльгэр тухай ойлгосо. АЛАМЖА МЭРГЭН.

НИИТЭ МОНГОЛОЙ УРАН ЗОХЁОЛ

Оюун тулхиур, Нургаалай зохёолнууд тухай.

Сажа Бандида Гунгаажалцан. САЙН ҮГЭТЭ ЭРДЭНИИН САН СУБАШАД (зохёолһоо хэһэгүүд). Мэргэн хайниие мэдэхэ тухай. Ухаатай зонниие мэдэхэ тухай. Муу зонниие мэдэхэ тухай. хайн ба муу хоёрые мэдэхэ тухай. Муу ябадалые мэдэхэ тухай. Юрын юумые мэдэжэ ябаха тухай. Юрын ажабайдалай асуудалнуудые мэдэхэ тухай. Юрын ябадалые мэдэхэ тухай. Номоор ябаха ёно журам тухай.

Ринчен Номтоев. «Аршаанай дунал» гэдэг тайлбари зохёол тухай. АРШААНАЙ ДУНАЛ (зохёолһоо хэһэгүүд). Заан хулгана хоёр. Галандага шубуун. Хүхэ зүһэтэй үнэгэн. Булуудхаһаа тодхортоһон бөөһэнүүд. Арьяатанай хаан арсалан борохон туулай хоёр. Худагай һохор баха. Хаан хүбүүн бирманай хүбүүн хоёр.

«Шэдигтэ хүүр» гэдэг зохёол тухай. ШЭДИГТЭ ХҮҮР (Зохёолһоо хэһэгүүд). Шубуун дэгэлтэ Хэнтэг үбгэн ба гэнэн хүгшэн. Арсалан харлаг хоёр.

ХХ ЗУУН ЖЭЛЭЙ БУРЯАД УРАН ЗОХЁОЛ

Уянга гү, али уянгата зохёол тухай. Пейзажна уянга. Хэлэнэй уран аргууд. Зэргэсүүлгэ. Эпитет. Метафора. Олицетворени.

ЭХЭ ОРОН

В.К. Петонов. Минни Росси.

Б.Д. Абидуев. Сонхоор малайһан һара.

Д.З. Жалсараяев. Эхэ тухай дуун.

Үргэлжэлһэн зохёол тухай. Ц-Д. Ж-Б. Дамдинжапов Юрын буряад эхэ.

С.С. Цырендоржиев. Шобоодой (хөөрөөн).

Л.Д. Тапхаев. Фермын үхибүүд (хөөрөөн).

Ц.Р. Галанов. Хүгжэм.

Ч.Ц. Цыдендамбаев. Шэнэ байшан (хөөрөөн).

ХАНИ НҮХЭСЭЛ

Ч. Цыдендамбаев. Талын аадар (хөөрөөн).

Ж.Б. Балданжабон. Алханын нюусанууд (туужаһаа хэһэгүүд).

ТҮРЭЛ НИОТАГАЙ БАЙГААЛИ

Ц.Н. Номтоев. Эдэбхи (туужаһаа хэһэгүүд)

Г.Х. Базаржапова-Дашеева. Зунай үдэшэ. Нара хүлээнэб.

Басни тухай ойлгосо. Б.Б. Базарон. Эрдэмтэ эрбээхэй.

Э.С. Манзаров. Золдоо хатарһан зомгоонон.

Баллада тухай ойлгосо. Ц.Ц. Дондогой. Гэр тухай баллада.

Хүүгэдэй драматическа буряад уран зохёолой онсо шэнжэнүүд.

М.Ж. Батонн. Хүхэ зүһэтэй үнэгэн.

3. Календарна-тематическа түсэб

Буряад литература, 6-дахи анги, 1-дэхи четверть (9 саг)

№	Хэшээлэй сэдэб	Саг	Бурагташдай ажаябуулгын шэжээ	Хараалагдахан дүнгүүд			Шалгал тын түүхэлнүү үд	Гэрэй даабари	Болзор	
				предметнэ	личностнэ	метапредметнэ			түсэбөө р	бодото байдал аар
Оршол										
1.	Уран зохиол – угын искусство	1 саг	Индивидуальна хүдэлмэри – уншаха, литературна томьёо үгэнүүдэй толи бүридхэхэ. Фронтальная хүдэлмэри – кластер зохиолго.	Уран зохиол – угын искусство гэһэн мэдээ тобишолон онсодхохо.	Шэнэ юумэ мэдэхэ дадал үргэдхэхэ.	Искусствын һалбаринууд тухай мэдээсээ хэрэглэхэ.	Толи үргэлжэлүүлэн бэшэхэ.			
Арадай аман зохиол										
2.	Арадай аман зохиолой бага жанрууд. Онһон ба хошоо үгэнүүд	1 саг	Фронтальная хүдэлмэри – уран зохиол арадай аман зохиол хоёрой нягта холбоотойень тайлбарилха. Онһон үгэнүүе үргэлжэлүүлэ гэһэн нааданда хабаадаха. Схемэ гү, али хүсэнэгтэ хүсэлдүүлэн бэшэхэ. Индивидуальна – багшын дурадхаһан текстээр ажал	Арадай аман зохиол тухай мэдээсээ үргэдхэхэ, бага жанруудыень илгажа бураха, тэдэнэй гүн удха шанарыень, хургаалай үүргыень тайлбарилха. Онһон ба хошоо үгэнүүд тухай мэдээсээ үргэдхэхэ.	Түрэл арадайнгаа арадай аман зохиолоор һонирхохо. Сугтаа хүдэлхэ далалаа үргэдхэхэ, бэе бэе хүндэлэн шагнаха, һанал бодолоо андалдаха, харюунуудыё сэгнэжэ бураха.	Уншаһанаа хөөрөжэ шадаха, харюугаа жэшээнүүдээр баталха, нэмэри литературатай хүдэлжэ шадаха, боро ухаагаа хүдэлгэхэ.	Томьёо үгэнүүдэ й диктант: <i>сэдэб,</i> <i>зохиолой</i> <i>идей,</i> <i>зохиолой</i> <i>проблемэ</i> <i>,</i> <i>сюжет,</i> <i>жанр,</i> <i>эпос,</i> <i>лирикэ,</i> <i>драма</i>	Толи үргэлжэлүүлэн бэшэхэ. Һуралсал, эрдэм ном тухай онһон ба хошоо үгэнүүдыё бэшээд ерэхэ.		

4.	Домог- үльгэр тухай ойлгосо.	1 саг	Фронтальна хүдэлмэри – домог тухай мэдээлэн текст уншаад, түшэглэсэн схемэ гү, хүсэнэг зохёохо гү, али нүхэжэ бэшэхэ. Бүлэгөөр хүдэлмэри – домог-үльгэрэй түсэб зохёохо, хуряангы хоорөө бэлдэхэ. Индивидуальна хүдэлмэри – үгэнүүдэй тайлбари үргэлжэлүүлэхэ.	Домог-үльгэр тухай үзэжэ, гэрэнэй илгарал, онсо шэнжэнүүдыень хадун абаха, онтохонууднаа илгаруулжа шадаха.	Арадайнгаа аман зохёолой бүтээлнүүдээр һонирхохо. Хүнүүдэй хоорондоо харилсаха журам сахиха, харилсаанда хабаадаха, өөрынгөө һанал бодол хэлэхэ, баримталха. Бэе бэе хүндэлэхэ, анхаралтайгаар шагнаха.	Бэе даажа урдаа зорилгонуудые табижа һураха, тэдэнэ яака бээлүүлхэбиб гэжэ арга боломжонуудые олохо, өөрынгөө ажалые сэгнэжэ, дүн гаргажа шадаха, зэргэсүүлжэ, тобшолол хэхэ, аман ба бэшэмэл хэлэлгээ дээшлүүлэхэ.	Хүсэнэг нүхэжэ бэшэхэ. Уншагш ын дэбтэр.	бэшэхэ. Толи үргэлжэлүүлэн бэшэхэ.	
5.	Творческо практикум	1 саг	Бүлэгөөр – текст дээрэ хүдэлмэрилхэ (бураад арадай уг гарбал тухай домог- үльгэрнүүд), ментальна карта хэрэглэхэ, үгышые наа өөһэдөө зохёожо туршаха. Фронтальна хүдэлмэри – асуудалнуудта харюусаха, домог- үльгэртэ түсэб табижа.	Үзэһэн төмээ хэр ойлгоһоноо шалгаха, мэдэсээ хэрэглэжэ шадаха.	Гансаараа мүн суг хамта хүдэлхэ шадабари олгохо.	Аман ба бэшэмэл хэлэлгээ хүгжөөхэ, тоб байса харюусаха, зэргэсүүлгэ хэхэ.	Менталь на карта		

6.	Үльгэр тухай ойлгосо.	I саяг	Фронтальна хүдэлмэри – үльгэр тухай мэдээсэлэн текст уншаад, түшэглэлэн хүсэнэгөөр хүдэлмэрилхэ. Бүлэгөөр хүдэлмэри –хуряангы хөөрөө бэлдэхэ. Индивидуальна хүдэлмэри – толи үргэлжэлүүлэн бэшэхэ.	Үльгэр, тэрэнэй онсо шэнжэнүүдые үзэхэ, үльгэрэй баатар тухай ойлгожо абаха. юрэнхыдөө буряад арадай абари зангай онсо талыень таниха. зэргэсүүлхэ. үльгэрнүүдэй бни бололго, шэдигтэ туһалагшад. дүрэнүүдтэй танилсаха, сюжет байгуулгыень анхарха г.м.	Арадайнгаа үльгэрнүүдээр һонирхохо. Хүнүүдэй хоорондоо харилсаха журам сахиха. харилсаанда хабаадаха. өөрынгоо һанал бодол хэлэхэ, баримталха. Бэе бээ хүндэлхэ, анхаралтайгаар шагнаха.	Ойлгосонуудые тодорхойлжо шадаха, юрэнхылхэ, адлишааха, зэргэсүүлхэ, илгаруулха, ушар шалтагаанай харилсаануудые олохо, боро ухаагаа хүдэлгэхэ, тобшололнуудые гаргаха.	Толи үргэлжэлүүлэн бэшэхэ.
7.	Аламжа Мэргэн	I саяг	Фронтальна хүдэлмэри – асуудалнуудта харюусаха, түсэбөөр хүдэлхэ, ойлгосогүй үгэнүүдэй удха тайлбарилха. Бүлэгөөр хүдэлмэри – түсэб зохёохо, хуряангы хөөрөө бэлдэхэ. асуудалнуудые бэлдэхэ, сюжетнэ шугам зураха. Индивидуальна хүдэлмэри – үгэнүүдэй тайлбарн үргэлжэлүүлхэ, бүлэгүүдэй удхаар	Түрэл арадайнгаа үльгэр омогорхон уншаха, арадайнгаа хараа бодол, сэдхэл ойлгожо, би буряадби гээшые мэдэрхэ. Хүнүүдэй хоорондоо харилсаха журам сахиха. харилсаанда хабаадаха, өөрынгоо һанал бодол хэлэхэ, баримталха. Бэе бээ хүндэлхэ, анхаралтайгаар сюжет	Түрэл арадайнгаа үльгэр омогорхон уншаха, арадайнгаа хараа бодол, сэдхэл ойлгожо, би буряадби гээшые мэдэрхэ. Хүнүүдэй хоорондоо харилсаха журам сахиха. харилсаанда хабаадаха, өөрынгоо һанал бодол хэлэхэ, баримталха. Бэе бээ хүндэлхэ, анхаралтайгаар сюжет	Һуралсалай зорилго шийдхэбэринүүд ые дүүргэхэдээ, хэр зэргэ зүбөөр хэжэ байһанаа сэгнэжэ шадаха. өөрөө өөрыгөө сэгнэлгын, хинчалгын, шалгалгын шадабаринуудаа хэрэглэжэ шадаха, мүн хүгжөөхөшье. Хэпээлдээ харюусалгатайгаа р хандаха. Эрдэм мэдээсэ намда	Тест. Викторина. Сээжэ асуулга. Шалгалтн хүдэлмэри. Сюжетнэ шугам зураха. Зураг зураха. Асуудалнууды е зохёохо. Асуудалнуудт а харюусаха. И. Стариковай “Аламжа Мэргэн” гэгэн

			иллюстрацинуудыг бэлдэх.	байгуулгыг нь задалха г.м.	шагнаха.	хэрэгтэй гэшыг ойлгохо.		зурагуудыг хаража, үлгэрэй баатарай дүр зураглан бэшэх. Кроссворд зохёохо.	
	Творческо практикум	Бүлэгөөр – текст дээрэ хүдэлмэрилхэ. Фронтальна хүдэлмэри – асуудалнуудта харюусаха, түсэб табиha.	Үзэгэн төмгээ хэр ойлгонооо шалгах, мэдэсээ хэрэглэжэ шалаха.	Гансаараа мүн суг хамта хүдэлхэ шадабари олгохо.	Аман ба бэшмэл хэлэлгээ хүгжөөхэ, тоб байса харюусаха, зэргэсүүлгэ хэхэ.	Зохёолго . Богони болзорто й проект (багшын үзэмжөө р)			

Нинтэ монголой уран зохёол

8.	Нинтэ монголой уран зохёол, Һургаалай зохёолнууд тухай ойлгосо	1 саг	Фронтальна хүдэлмэри – презентаци хэрэглэжэ, тобшо конспект бэшэхэ. Бүлэгөөр хүдэлмэри – хронологическа таблица хүсэлдүүлэн бэшэхэ. Индивидуальна хүдэлмэри – толи үргэлжэлүүлэн бэшэхэ.	Нинтэ монгол уран зохёолой хүгжэлтэтэй танилсаха, зохёолнуудай жанруудыг мэдэхэ болохо, онсо шэнжэнүүдынь тайлбарилха, удха шанарайнь гүнзэгыг хадун абаха, Һургаалай зохёол субашад тухай найн ойлгосотой болохо.	Хүн зондо, оршон тойронхи байгаалидаа хайрланги сэдхэл түрэхэ, аралайнгаа Һургаал заабаринуудай удха дээрэ бодомжолхо, ухаалдиha. Эрдэм мэдэсээрээ нүхэдтгээ хубаалдаха, .	Бээ даажа хэшээлдэ табигдаһан зорилгонуудыг хүсэд бэлүүлхэ арга боломжонуудыг түсэблэхэ, нэмэри литературатай хүдэлжэ шадаха г.м.		Түсэблэһэн тобшо конспект. Толи үргэлжэлүүлэн бэшэхэ.	
----	--	-------	--	--	--	---	--	---	--

9	Сажа Бандида Гунгаажалца н «Сайн үгэтэ эрдэнин сан субашад»	1 саяг	Фронтальна хүдэлмэри – зохёолой сэдбүүдые элирүүлэх. асуудалнуудта харюусаха. ойлгосогүй үгэнүүдэй удха тайлбарилха. Бүлэгөөр хүдэлмэри – гургаалнуудай удхаар схемэ зураха. оньон ба хошоо үгэнүүдые тааруулха. Индивидуальна хүдэлмэри – үгэнүүдэй тайлбарн үргэлжэлүүлэх, бүлэгүүдэй удхаар иллюстрацинуудые бэлдэхэ.	Сажа Бандида Гунгаажалцанай намтар үзэхэ. Гургаалнуудай онсо шэнжэнүүдые, мүн сэдбүүдыень элирүүлжэ шадха, байгуулгыень шэнжэлхэ, юрэнхыдөө текстнүүд дээрэ үндэлжэ, анализ хэжэ шадха.	Нингэ монгол зохёолнуудые хонирхон уншаха. арадайнгаа хараа бодол. сэдхэл, эртэ дээрэ сагнаа сахига ябахан гургаал заабаринуудыень ойлгожо, хадуужа. би буриадби гээшые мэдэрхэ. Хүнүүдэй хоорондоо харилсаха журам сахиха. харилсаанда хабаадаха, өөрынгоо нанал бодол хэлэхэ, баримталха. Бэе бээ хүндлэлхэ, анхаралтайгаар шагнаха.	Уншахан зохёолой анализ хэжэ, үйлэ үзэгдэлнүүдые, дүрэнүүдые зэргэсүүлжэ, тобшолол гаргаха. зүбшөөжэ гү, али буруушаажа шадха.	Уншаган зохёолой анализ хэжэ, үйлэ үзэгдэлнүүдые, дүрэнүүдые зэргэсүүлжэ, тобшолол гаргаха. зүбшөөжэ гү, али буруушаажа шадха.	Багшын үзэмжөөр (нааданай түхэл хэрэглэжэ болохо, үгы наа шалгалтын хүдэлмэ	Класснаа гадуур уншаха зохёолнуудые багша дуралдха.	Сээжэлдэхэ (багшын үзэмжөөр). Тобшо тайлбаритай зураг зураха (1-2 гургаалай удхаар).
	Четвертин дүн гаргалга.		Фронтальна хүдэлмэри – четвертин дүн гаргаха, тобшолол хэхэ. асуудалнуудта харюусаха.	Арадай аман зохёолой жанрнуудые, тоонто тайха, милаан, сээр тухай ойлгосотой болохо, үльгэр, тэрэнэй удха, байгуулга тайлбарилжа шадха. үльгэрэй	Түрэл арадайнгаа аман зохёолнуудые омогорхон уншаха. арадайнгаа хараа бодол, сэдхэл ойлгожо, би буриадби гээшые мэдэрхэ. Хүнүүдэй	Уншахан зохёолой анализ хэжэ, үйлэ үзэгдэлнүүдые, дүрэнүүдые зэргэсүүлжэ, тобшолол гаргаха. зүбшөөжэ гү, али буруушаажа шадха.	Багшын үзэмжөөр (нааданай түхэл хэрэглэжэ болохо, үгы наа шалгалтын хүдэлмэ	Класснаа гадуур уншаха зохёолнуудые багша дуралдха.		

2-дохи четверть (7саг)

№ п/п	Хэшээлэй сэдэб	Саг	Нурагшад аяабуулгын шэнжэ	Хараалагдахан дүнгүүд			Шалгалтын түхэлнүүд	Гэрэй даабари	Болзор	
				предметнэ	личностнэ	метапредметнэ			түсбөөр	бодого байдал аар
1.	Ринчен Номтоев “Аршаанай дунал”.	1 саг	Фронтальна хүдэлмэри – зохёолой сэдэбүүдые элирүүлэх, асуудалнуудта харюусаха, ойлгосогүй үгэнүүдэй удха тайлбарилха, асуудалнуудыг зохёохо, тайлбари зохёолой байгуулын анализ хэхэ, гол идея гаргаха. Бүлэгөөр хүдэлмэри – тайлбари зохёолой удхаар оньһон ба хошоо үгэнүүдые тааруулха, түсэб табиха, сюжедыень схемээр харуулха. Индивидуальна хүдэлмэри – тайлбари зохёолой удхаар синквейн зохёохо, үгэнүүдэй тайлбари үргэлжэлүүлэх, иллюстрацинуудыг бэлдэхэ, тошоо гү, али дэргэрэнгы	Тайлбари зохёол тухай тодо ойлгосотой болохо, жанрай онсо илгануудыг элирүүржэ һураха. сюжетэй һубарил тэмдэглэхэ. Ринчен Номтоевой намтар ба зохёохы замыень мэдэхэ.	Нинтэ монгол уран зохёолнуудыг омогорхон уншаха, арадайнгаа хараа бодол, сэдхэл ойлгожо, би буряадби гэшыге мэдэрхэ. Нургаалнуудыень жэшээ болгожо, ажабайдалдаа хэрэглэжэ ябахэ. Хүнүүдэй хоорондоо харилсаха журам сахиха, харилсаанда хабаадаха, өөрингөө һанал бодол хэлэхэ, баримталха. Бэе бээ хүндэлхэ, анхаралтайгаар шагнаха.	Зорилго түсэб табиха ажаллаха, зэргэсүүлгэ хэжэ харюусаха. Асуудал табиха һураха, юумэнэй нарин холбоо хаража, өөрын һанамжа хэлэхэ. Ойлгосонуудыг тодорхойлжо шадха, ушар шалтагаанай харилсаануудыг олохо, боро ухаагаа хүдэлгэхэ, тобшололнуудыг гаргаха.	Тест. Викторина. Сэжэ асуулга. Шалгалтын хүдэлмэри. Сэгнэлгын хуудан. Уншагшын дэбтэр. Зураг зураха. Синквейн зохёохо. Презентаци бэлдэхэ. Элидхэл бэшхэ. Зохёолго бэшхэ (Багшын үзэмжөөр).			

2.	“Шэдигтэ хүүр” хадамал туужа.	1 саг	хоорөө бэлдэх. Фронтальна хүдэлмэри – зохёолой сэдбүүдые элирүүлэх, асуудалнуудта харюусаха, ойлгосогүй үгэнүүдэй удха тайлбарилха, асуудалнуудые зохёохо, тайлбари зохёолой байгуулын анализ хэхэ, гол идея гаргаха. Бүлэгөөр хүдэлмэри – тайлбари зохёолой удхаар оньһон ба хошоо үгэнүүдые тааруулха, түсэб табиха, сюжедыень схемээр харуулха. Индивидуальна хүдэлмэри – нийтэ монгол уран зохёолой жанрнуудаар түшэглэһэн схемэ бэлдэхэ, үгэнүүдэй тайлбари үргэлжэлүүлэхэ, зохёолнуудай удхаар иллюстрацинуудые бэлдэхэ, тобшо гү, али дэргэрэнгы хоорөө бэлдэхэ.	Тайлбари зохёол тухай тодо ойлгосотой болохо, хадамал туужа гэһэн жанрай онсо шэжигэнүүдые элирүүржэ шадаха, зохёолой рамочна байгуулга тухай ойлгоод абаха, сюжетэй һубарил тэмдэглэхэ. Ринчен Номтоевой намтар ба зохёохы замыень мэдэхэ.	Нийтэ монгол уран зохёолнуудые омогорхон уншаха, арадайнгаа хараа бодол, сэдхэл ойлгожо, би бураядби гэшые мэдэрхэ. Һургаалнуудыень жэшээ болгожо, ажабайдалдаа хэрэглэжэ ябаха. Хүнүүдэй хоорондоо харилсаха журам сахиха, харилсаанда хабаадаха, өөрынгөө һанал бодол хэлэхэ, баримталха. Бэе бэе хүндэлхэ, анхаралтайгаар шагнаха.	Зорилго түсэб табижа ажаллаха, зэргэсүүлгэ хэжэ харюусаха. Асуудал табижа һураха, юумэнэй нарин холбоо хаража, өөрын һанамжа хэлэхэ. Ойлгосонуудые тодорхойлжо шадаха, ушар шалтагаанай харилсаануудые олохо, боро ухаагаа хүдэлгэхэ, тобшололнуудые гаргаха, зохёолой удхаар хоёрэлгын янзануудые хэрэглэжэ шадаха (тодорхой, шэлэһэн, хубилгаһан, тобшо, нэмэһэн г.м.)	Тест. Зачет. Викторина. Сээжэ асуулга. Шалгалтын хүдэлмэри. Сэгнэлгын хуудалан. Уншагшын дэбтэр.	Уншаха. Түсэб табижа. Асуудалнуудта харюусаха. Асуудалнуудые зохёохо. Зураг зураха. Синквейн зохёохо. Презентаци бэлдэхэ. Элидхэл бэшэхэ. Зохёолго бэшэхэ, зохёолой текет албан хэрэгэй стильдэ болгожо туршаха г.м. (Багшын үзэмжөөр).		
----	-------------------------------	-------	--	--	---	---	--	---	--	--

3.	Творческо практикум	1 саг	Бүлэгээр хүдэлмэри – схемэнүүдые, түсэбүүдые, зурагуудые хэрэглэхэ. Презентаци бэлдэхэ – Иингэ монголой уран зохёолнуудые уншаад... Фронтальная хүдэлмэри – асуудалнуудта харюусаха.	Үзэһэн темээ хэр ойлгоһоноо шалгах, мэдэсээ хэрэглэжэ шадаха.	Гансаараа мүн суг хамта хүдэлхэ шадабари олгохо.	Аман ба бэшэмэл хэлэлгээ хугжөөхэ, тоб байса харюусаха, арадай онтохонуудтай зэргэсүүлгэ хэхэ. Асуудал табича хураха, юумэнэй нарин холбоо хаража, өөрын нанамжа хэлэхэ.	Д-Н. Дугаровай “Ульгэршэн” зураг дээрэ хаража, “Эрдэм бэлгг – эрхим баян” гэхэн зохёолго-бодомжолг о бэшэжэ тушааха.		
----	---------------------	-------	---	---	--	--	--	--	--

XX зуун жэлэй буряад уран зохёол

4.	Уянга гү, али уянгата зохёол тухай. Б. Абидуев “Сонхоор малайһан нара”	1 саг	Фронтальная хүдэлмэри – уран найханаар уншаха, шүлэг шүүлбэрлэхэ заршам баримталжа, анализ хэхэ, шүлэгэй сэдэб, гол бодол элнрүүлхэ. Бүлэгээр хүдэлмэри – уран аргуудай янзануудта жэшээнүүдые хэлэхэ, лирическэ геройн сэдхэхэлэй байдал задалха, буряад шүлэгэй онсо шэнжэнүүдые анализлан гаргах, тусхай тэмдэгүүдээр	Шүлэглэмэл жанрай зохёолтой танилсаха, илгэха. Пейзажна уянга гэжэ тодорхой ойлгосотой болохо, уран шүлэг шүүлбэрлэхэ заршамтай танилсаха, уран аргуудыень олохо. Б. Абидуевай намтар, зохёолнуудтайнь танилсан,	Буряад уянгата зохёолнуудта урмашан, сэдхэхэлээ хүдэлгэн уншаха, сээжэлдэхэ. Үзэһэн темээр һонирхохо, сугтаа хүдэлхэ дадалаа үргэлдэхэ.	Шүлэглэмэл зохёолой хэлэнэй уран аргуудые, илгэжа шадаха. (метафора, олицетворени, зэргэсүүлгэ, эпитет) Пейзажна лирикээр бэшэгдэһэн шүлэгүүдые илгаруулжа шадаха. Ород поэзитэй зэргэсүүлэн үзэхэ. Уянгата геройн сэдхэхэлэй байдал тайбарилжа	Шүлэгэй анализ	Шүлэг соохи зарим үгэнүүдэй удхыень тайлбарилх а. Сээжэлдэхэ Зураг зураха. Һарын дүрэ гаргах. А. Пушкин шүлэгтэй зэргэсүүлхэ.	
----	---	-------	--	---	---	---	----------------	---	--

			харуулха. Индивидуальна хүдэлмэри – уран сээжэлдэхэ, уран гоёр уншаха, шүлэг зохёоно туршаха.	зохёолнуудайнь сэдэб, гол бодол тухай мэдэсэтэй болохо, уран аргануудыень оложо, тайлбарилха. Шүлэгэй түүхэ тухай мэдэхэ.	Эхэ орон тухайгаа сэдьхэлээ хүдэлгэн, омогорхон уран гоёр уншаха, сээжэлдэхэ. Үзэһэн темээр һонирхохо, сугтаа хүдэлхэ далала үргэдхэхэ.	Шүлэгэмэл зохёолой хэлэнэй уран арганууды, илгажа шадаха. (метафора, олицетворени, зэргэсүүлгэ, эпитет). Ойлгосонууды тодорхойжо шадаха, боро ухаагаа хүдэлгэхэ, уянгата геройн сэдьхэлэй байдал тайлбарилжа шадаха, тобшололнууды гаргаха.	Шүлэгэй анализ	Сээжэлдэхэ. Шүлэг зохёо Анализ хэхэ.		
5.	Вл. Петонов “Минни Росси”	1 саг	Фронтальна хүдэлмэри – уран хайханаар уншаха, шүлэг шүүлбэрлэхэ заршам баримталжа, анализ хэхэ, шүлэгэй сэдэб, гол бодол элирүүлхэ. Бүлэгөөр хүдэлмэри – уран аргануудай яязануудта жэшээнүүды хэлэхэ, лирическэ геройн сэдьхэлэй байдал задалха, шүлэгэй онсо шэжэнүүды анализлан гаргаха. Индивидуальна хүдэлмэри – сээжэлдэхэ, уран гоёр уншаха.	Шүлэгэмэл жанрай зохёолтой, поздэй намтар ба зохёохы замтай дүтөөр танисаха. Эхэ орон тухай уянга гэжэ ойлгосотой болохо, уран шүлэг шүүлбэрлэхэ заршамтай баримталха, шүүлбэрлэхэ, уран аргануудыень олохо.	Эжы тухайгаа сэдьхэлээ хүдэлгэн, уран гоёр уншаха, шүлэг сээжэлдэхэ. Үзэһэн темээр	Шүлэгэй хэлэнэй уран арганууды, илгажа шадаха (метафора, олицетворени, зэргэсүүлгэ, эпитет). Уянгата	Шүлэгэй удхын анализ	Сээжэлдэхэ Шүлэг зохёоно туршаха.		
6.	Д. Жалсараев “Эхэ тухай дуун”	1 саг	Фронтальна хүдэлмэри – уран хайханаар уншаха, шүлэг шүүлбэрлэхэ заршам баримталжа, анализ хэхэ, шүлэгэй сэдэб, гол бодол	Д. Жалсараевай намтар, зохёолнуудтайнь танисан, зохёолнуудайнь сэдэб, гол бодол						

		элирүүлэх. Индивидуальная хүдэлмэри – уран аргануудай янзануудта жэшээнүүдые олохо, лирическэ геройн сэдьхэлэй байдал задалха, шүлэгэй онсо шэнжэнүүдые анализлан гаргаха.	тухай мэдэсэтэй болохо, уран аргануудыень оложо, тайлбарилха. Шүлэг удхын, байгуулгын талааа шүүлбэри хэхэ.	Һонирхохо, сугтаа хүдэлхэ далалаа үргэдхэхэ, Гансаараа мүн суг хамта хүдэлхэ шадабари олгохо.	геройн сэдьхэлэй байдал тайлбарилжа шадаха, тобшололнуудые гаргаха.				
7.	Класснаа гадуур уншаха шүлэгүүдээр уран уншалгын хэшээл (багшын үзэмжөөр)	Фронтальная хүдэлмэри – уран хайханаар уншаха, шүлэг шүүлбэрлэхэ заршам баримталжа, анализ хэхэ, шүлэгэй сэдэб, гол бодол элирүүлэхэ. Бүлэгөөр хүдэлмэри – уран аргануудай янзануудта жэшээнүүдые хэлэхэ, лирическэ геройн сэдьхэлэй байдал задалха, буриад шүлэгэй онсо шэнжэнүүдые анализлан гаргаха, тусхай тэмдэгүүдээр харуулха. Индивидуальная хүдэлмэри – уран гоёор уншаха, шүлэг зохёожо туршаха.	Шүлэглэмэл жанрай зохёол илгаха. байгуулгыень задалжа шадаха. Уянга гэжэ ойлгосоёо үргэдхэхэ, уран шүлэг шүүлбэрлэхэ заршамтай танлсаха, уран аргануудыень олохо.	Буриад уянгата зохёолнуудта урмашан, сэдьхэлээ хүдэлгэн уншаха, сээжэлдэхэ. Үзэһэн темээр Һонирхохо, сугтаа хүдэлхэ далалаа үргэдхэхэ.	Шүлэглэмэл зохёолой хэлэнэй уран аргануудые, илгажа шадаха. (мегафора, олицетворени, зэргэсүүлгэ, эпитет) Уянгата шүлэгүүдые илгаруулжа шадаха.	Шүлэгэй анализ	Сээжэлдэхэ. Шүлэг зохёо Анализ хэхэ.		

8.	Үргэлжлэн зохёол тухай. Ц-Д. Дамдинжапо в "Юрын буриад эхэ"	1 саг	Фронтальна хүдэлмэри – үргэлжлэн зохёолнууд тухай түшгэллэн схемэ зохёохо. "Юрын буриад эхэ" хөөрөөнэй гол бодол элирүүлэх, асуудалнуудта харюусаха, ойлгосогүй үгэнүүдэй удха тайлбарилха, асуудалнуудые зохёохо. Бүлэгөөр хүдэлмэри – зохёолой бүлэгүүдэй түсэб табиха, сюжет зуран тайлбарилха. Индивидуальна хүдэлмэри – хөөрөөн соохи геройнуудай дүрэ зураглаха. Буриад эхэнэр тухай бодомжолхо, В. Гончарай "Һаалишанай дүрэ" зураг хаража, аудиобэшлэг шагнажа, бодомжолго гү, али зураглал бэшгэхэ.	Үргэлжлэн зохёол тухай тодорхой ойлгосотой болохо, илгажа, онсо шгэжнүүдыень гаргажа шадха, хөөрөөнэй сюжет зуража, тайлбарилха, уран зохёолшын намтар ба зохёохы замыень мэдэхэ. Портретнэ характеристикэ үгэжэ шадха.	Буриад уран зохёолоо һонирхожо уншаха, уран зохёолшодоо мэдэжэ ябаха, зохёолой гол герой Бүмбүү хүгшэнэй жэшээ хаража, юрын буриад эхэнэр тухай. Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай үедэ эгэршгүй зориг харуулһан эхэнэр тухай бодомжолхо, нотагайнгаа ажалай ба дайнай ветеранууд тухай мэдээсэл суглуулха, уулзажа хөөрэлдэхэ, хэлэһэн юумыень сэдьхэлдээ хадужа абаха гэжэ оролдохо, хүндэлэн ябаха, омогорхохо.	Зорилго түсэб табиха ажаллаха, зэргэсүүлгэ хэжэ харюусаха. Асуудал табиха һураха, юумэнэй нарин холбоо хаража, өөрын һанамжа хэлэхэ. Ойлгосонуудые тодорхойлжо шадха. ушар шалтагаанай харилсаануудые олохо. боро ухаагаа хүдэлгэхэ, тобшололнуудые гаргаха, зохёолой удхаар хөөрэлгын янзануудые хэрэглэжэ шадха (тодорхой, шэлэһэн, хубилгаһан, тобшо, нэмһэн г.м.)	Тест. Зачет. Викторина. Сээжэ асуулга. Шалгалтын хүдэлмэри. Сэтгэлгын хуудан. Уншагшын дэбтэр.	Уншаха. Түсэб табиха. Асуудалнуу дта харюусаха. Асуудалнуу дые зохёохо. Аудиобэшэ лгэ шагнаха. Зохёолго бэшэхэ г.м. (Багшын үзэмжөөр).	
----	--	-------	---	--	--	---	---	---	--

Четвертин дүн гаргалга.	Фронтальн хүдэлмэри – четвэртин дүн гаргах, тобиолол хэхэ, асуудалнуудта хариусаха.	Нийтэ монголои уран зохиолнуудые мэдэхэ, хургаалнуудайнь удха шанар тайлбарилан хөөрэхэ, 20-дохи зуун жэлэй буриад уран зохиол тухай мэдэсэе үргэдхэхэ, уянга, тэрэнэй удхаараа яаж яагаардагыень мэдэхэ, уран аргануудые элирүүлжэ шадаха, үргэлжэлэн зохиол тухай ойлгосогой болохо, героинуудта характеристикэ үгэжэ шадаха.	Буриад зохиолнуудаа урмашан, сэдхэлгээ хүдэлгэн уншаха, сэжжэлдэхэ. Үзэбэн темээр һонирхохо, сугтаа хүдэлхэ далалаа үргэдхэхэ. Хүнүүдэй хоорондоо харилсаха журам сахиха, харилсаанда хабаадаха, өөрынгөө һанал бодол хэлэхэ, баримталха. Бэе бэе хүндэлхэ, анхаралтайгаар шагнаха.	Уншаһан зохиолой анализ хэжэ, үйлэ үзэгдэлнүүдые, дүрэнүүдые зэргэсүүлжэ, тобиолол гаргаха, зүбшөөжэ гү, али буруушажа шадаха, индивидуальна, бүлэгөөр, фронтальна хүдэлмэринүүдтэ өөрынгөө ажаябуулгыэ түсэблэжэ бэлүүлхэ, мэдэһэн, үзэһэнөө дүүрэн, хүсэд тайлбарилжа, холбоо хэлэлгээ бүрин зохиохо, мэдэсэнүүдэйнгээ шухала хэрэгтэйе ойлгохо.	Багшын үзэмжөөр (нааданай түхэл хэрэглэжэ болохо, үгы һаа шалгалтын хүдэлмэри, тест, зачет г.м.). Сэгнэлгн хуудан. Уншагшын дэбтэр.	Классһаа гадуур уншаха зохиолнууд ые багша дурадхаха.
-------------------------	---	---	---	--	---	---

3-дахн четверть (10 час)

№ п/п	Хэшээлэй сэдэв	Саг ай хуба ари	Нурагшад аяабуулгын шэнжэ	Хараалагдахан дүнгүүд			Шалгалтын түхэлнүүд	Гэрэй лаабари	Болзор	
				предметнэ	личностнэ	метапредметнэ			Түсэб өөр	Бодот о байда лаар
1.	С.С. Цырендоржие в “Шобоодой”	I саг	Фронтальна хүдэлмэри – Хөөрөөнэй гол бодол элнүүлхэ, асуудалнуудта харюусаха, ойлгосогүй үгэнүүдэй удха тайлбарилха, асуудалнуудые зохёохо. Бүлэгөөр хүдэлмэри – зохёолой бүлэгүүдэй түсэб табиha, бүлэгүүдтэ нэрэ ханаха, сюжет зуран тайлбарилха. Индивидуальна хүдэлмэри – зураг хаража, тэрэ үсын пионернүүд тухай мэдээсэл суглуулха, портретнэ характеристикэ үгэхэ, зохёол сооноо хоньон, хошоо үгэнүүдые түүжэ бэшгээд, удхыень тайлбарилха.	Хөөрөөнэй онсо шэнжэнүүдыень гаргажа шадаха, сюжет зуража, тэрэнэ тайлбарилха, уран зохёолшын намтар ба зохёохы замыень мэдэхэ. Зохёолой геройнуудта портретнэ характеристикэ үгэжэ шадаха.	Буриад уран зохёолоо хонирхожо уншаха, уран зохёолшодоо мэдэжэ ябаха, зохёолой гол герой Шобоодойн баатаршалга тухай бодомжолхо, түрэл хэлэнзэйнгээ үүргыень ойлгохо.	Зорилго түсэб табижа ажаллаха, зэргэсүүлгэ хэжэ харюусаха. Асуудал табижа нураха, юумэнэй нарин холбоо хаража, оорын ханамжа хэлэхэ. Ойлгосонуудые тодорхойлжо шадаха, ушар шалтагаанай харилсаануудые олохо, боро ухаагаа хүдэлгэхэ, тобшололнуудые гаргаха, зохёолой удхаар хөөрэлгын янзануудые хэрэглэжэ шадаха (тодорхой, шэлэн, хубилгахан г.м.) Түүхын мэдээсэлнүүдые хэрэглэжэ шадаха.	Тест. Викторина. Сэжэ асуудалн уудта харюусаха хүдэлмэри. Сэгнэлгын хуудалан. Уншагшын дэбтэр.	Уншаха. Түсэб табиha. Асуудалн уудта харюусаха . Асуудалн уудые зохёохо. Зураг зураха. Зохёолго бэшэхэ г.м. (Багшын үзэмжөөр)		

2.	Л.Д. Тапхаев “Фермын үхибүүд”	1 саг	Фронтальна хүдэлмэри – уран хайханаар уншаха, шүлэг шүүлбэрлэхэ заршам баримталжа, анализ хэхэ, шүлэгэй сэдэб, гол бодол элирүүлэхэ. Бүлэгөөр хүдэлмэри – Жамса Раднаевай зурагууд, мүн Лопсон Тапхаевай шүлэг хоорондоо ямар холбоотой-байһыень элирүүлэхэ, шүлэгэй геройнуудта өөрынгөө үгөөр характеристикэ үгэхэ кроссворд тааха. Индивидуальна хүдэлмэри – уран гоёр уншаха, оньһон үгэнүүдые тааруулжа бэшэхэ.	Уран зохёолшын намтартай танилсаха, шүлэгэй удха ба уран аргууд дээрэ хүдэлмэрлэхэ, бураад	Харюусалгатай хандаса, нигүүлэхы сэдхэл уран хайханай бүтээлнүүд дээрэ үндэһэлэн харуулжа, сэгнэжэ бураха. Оршон тойронхи байдалые обёорон мэдэржэ, тойронхи байгаалидаа гэртээ мэтэ, ёһотой эзэн мэтэ байха ёһотойб гэжэ ойлгохо.	Уншаанаа хөөржэ шадаха, харюугаа жэшээнүүдээр баталха. арадайнгаа ёһо заншал шудалха. Бураад арадайнгаа мал ажахы тухай мэдэсээ үргэдхэхэ, 5 хушуу малаа мэдэхэ.	Уншагшын дэбтэр.	Хүдөө нотагай ажабайдал да зорюулжа шүлэг гү, али хоороо өөрынгөө дураар зохёохо.
3.	Ц.Р. Галанов “Хүгжэм”	1 саг	Фронтальна хүдэлмэри – Хөөрөөнэй гол бодол элирүүлэхэ, асуудалнуудта харюусаха, ойлгосогүй үгэнүүдэй удха тайлбарилха, асуудалнуудые зохёохо. Бүлэгөөр хүдэлмэри – зохёолой	Хөөрөөнэй онсо шэнжэнүүдые гаргажа шадаха, сюжет зуража, тэрэнээ тайлбарилха, уран зохёолшын намтар ба зохёохы замыень мэдэхэ. Зохёолой геройнуудта портретнэ характеристикэ	Бураад уран зохёолоо Һонирхожо уншаха, уран зохёолшодоо мэдэжэ ябаха, зохёолой гол герой болохо Балжима тухай, ажалша, сэбэр абари зан тухайнь бодомжолхо, бураад эхэнэр	Зорилго түсэб табижа ажаллаха, зэргэсүүлгэ хэжэ харюусаха. Асуудал табига бураха, юумэнэй нарин холбоо хаража, өөрын һанамжа хэлэхэ. Ойлгосонуудые тодорхойжо шадаха, ушар шалтагаанай	Тест. Сээжэ асуулга. Сэгнэлгын хуудалан. Уншагшын дэбтэр. Бураад эхэнэрнүүд эй дүрэнүүд – зэргэсүүлгы н ажал (Бүмбүү	Уншаха. Түсэб табижа. Асуудалн уудта харюусаха Асуудалн уудые зохёохо. Презентац и бэлдэхэ. Элидхэл

			бүлэгүүдэд түсэб табиha, сюжет зуран тайлбарилха. Индивидуальна хүдэлмэри – портретнэ характеристикэ үгэхэ, зохёолой сэдбтэ тааруулан үгтэрэн оньhon үгэнүүдэй удха тайлбарилха. 1-дэхи нюурhaа хөөрэхэ.	үгэжэ шадaha.	хүнэй зол заяа, үри бэедээ энхэрхэ, хайрлаха сэдьхэлые ойлгохо. Хүнүүдэй хоорондоо харилсаха журам сахиха. харилсаанда хабаадаха, өөрынгөө һанал бодол хэлэхэ. Бэе баримталха. Бэе бээе хүндэлхэ, анхаралтайгаар шагнаха.	харилсаануудые олохо, боро ухаагаа хүдэлгэхэ, тобшололнуудые гаргаха, зохёолой удхаар хөөрэлгын янзануудые хэрэглэжэ шадaha (тодорхой, шэлэһэн, хубилгаһан, тобшо, нэмэһэн г.м.)	Базаровна Мухашхана й Балжима хоёр)	бэшхэ. г.м. (Багшын үзэмжөөр)	
4.	Творческо практикүм гү, али классhaа гадуур уншалга (Багшын үзэмжөөр).	1 саг	Индивидуальна хүдэлмэри – зохёолго бэшхэхэ.	“Эхын сагаан сэдьхэл” гэрэн сэдбээр зохёолго бэшхэхэ.	Зохёохы дадалаа үргэдхэхэ.	Үгын баялиг, бэшэмэл ба аман хэлэлгээе хүгжөөхэ.			
5.	Ч.Ц. Цыдендамбаев “Шэнэ байшан”	1 саг	Фронтальна хүдэлмэри – Хөөрөөнэй гол бодол элирүүлэхэ, асуудалнуудта харюусаха, ойлгосогүй үгэнүүдэй удха тайлбарилха, асуудалнуудые зохёохо, гал гуламта, гэр бүлын удха шанар тухай хэлэхэ.	Хөөрөөнэй онсо шэнжэнүүдыень гаргажа шадaha, сюжет зуража, тэрэнэ тайлбарилха, уран зохёолшын намтар ба зохёохы замыень мэдэхэ. Зохёолой геройнуудта портретнэ характеристикэ	Бураад уран зохёолоо һонирхожо уншаха, уран зохёолшодоо мэдэжэ ябаха, бураад арад зонойнгоо ёһо заншалуудыень, ажалша абари зангыень сэгнэн омогорхохо, хамтын ажал тухай	Зорилго түсэб табижа ажаллаха, зэргэсүүлгэ хэжэ харюусаха. Асуудал табижа һураха, юумэнэй нарин холбоо хаража, өөрын һанамжа хэлэхэ. Ойлгосонуудые тодорхойлжо шадaha, ушар шалтагаанай	Тест. Сээжэ асуулга. Сэгнэлгын хуудалан. Уншагшын дэбтэр.	Уншаха. Түсэб табижа. Асуудалн уудта харюусаха. Асуудалн уудые зохёохо. Зохёолшын намтараар	

		Бүлэгөөр хүдэлмэри – зохёолой бүлэгүүдэй түсэб табиha, сюжет зуран тайлбарилха. Индивидуальна хүдэлмэри – портретнэ характеристикэ үгэхэ, зохёол соохи оньhon үгэнүүдэй удхаар хөөрэхэ. Бүлэгүүдтэ нэрэ ханаха.	үгэжэ шалаха.	мэдэхэ. Гэр. гал гуламта гэһэн ойлгосонууд хүнэй наһанда ямар үүргэ дүүргэнэб гэжэ бодомжолхо. Хүнүүдэй хоорондоо харилсаха журам сахиха, харилсаанда хабаадаха, өөрынгөө һанал бодол хэлэхэ.	харилсаануудые олохо, боро ухаагаа хүдэлгэхэ, тобшололнуудые гаргаха. зохёолой удхаар хөөрэлгын янзануудые хэрэглэжэ шалаха (тодорхой. шэлэһэн, хубилгаһан, тобшо, нэмэһэн г.м.)	харилсаануудые олохо, боро ухаагаа хүдэлгэхэ, тобшололнуудые гаргаха. зохёолой удхаар хөөрэлгын янзануудые хэрэглэжэ шалаха (тодорхой. шэлэһэн,	презента ци бэлдэхэ. Видеозураглал хараха г.м. (Багшын үзэмжөөр)		
6.	Ч.Ц. Цыдендамбае в “Талын аалар”	I сaг	Хөөрөөнэй онсо шэнжэнүүдыень гаргажа шалаха, сюжет зуража. тэрэнэ тайлбарилха, уран зохёолшын намтар ба зохёохы замыень мэдэхэ. Зохёолой геройдо тодорхойлолто үгэжэ шалаха.	Буриад уран зохёолоо һонирхожо уншаха. уран зохёолшодоо мэдэжэ ябаха. Хүнүүдэй хоорондоо харилсаха журам сахиха, харилсаанда хабаадаха, өөрынгөө һанал бодол хэлэхэ. Үзэһэн темээр һонирхохо, сугтаа хүдэлхэ дадалаа үргэджэхэ.	Зорилго түсэб табижа ажаллаха, зэргэсүүлгэ хэжэ харюусаха. Асуудал табижа һураха, юумэнэй нарин холбоо хаража, өөрын һанамжа хэлэхэ. Ойлгосонуудые тодорхойлжо шалаха, ушар шалтагаанай харилсаануудые олохо, боро ухаагаа хүдэлгэхэ, тобшололнуудые гаргаха, зохёолой удхаар хөөрэлгын янзануудые хэрэглэжэ шалаха (тодорхой. шэлэһэн,	Сээжэ асуулга. Сэгнэлгын хуудан. Уншагшын дэбтэр.	Уншаха. Түсэб табиha. Асуудалн уудта харюусаха . Асуудалн уудые зохёохо. Байгаали зураглаһан хэһэг сээжэлдэхэ (Багшын үзэмжөөр)		

			баримталан хөөрхэ, байгаали зураглаһан хэһэг уран гоёор уншаха.			хубилгаһан, тобшо, нэмэһэн г.м.). Түүхын баримтануудыг хэрэглэхэ.			
7.	Творческо практикум гү, али классһаа гадуур уншалга (багшын үзэмжөөр)	1 саг	Бүлэгөөр хүдэлмэри – схемэнүүдыг, түсэбүүдыг, зурагнуудыг хэрэглэхэ, Презентаци бэлдэхэ – Буриад арадайм түүхэ уран зохёолнууд соо...	Үзэһэн темээ хэр ойлгоһоноо шалгах, мэдээсэ хэрэглэжэ шадана.	Гансаараа мүн суг хамта хүдэлхэ шадбарни олгохо.	Аман ба бэшмэл хэлэлхээ хүгжөөхэ, тоб байса харюусаха, арадай онгохонуудтай зэргэсүүлгэ хэхэ, Асуудал табижа хураха, юумэнэй нарин холбоо хаража, өөрын ханамжа хэлэхэ.	Презентаци, элидхэл гү, али реферат		

Хани нүхээсэл

8.	Ж.Б. Балданжабон “Алханын нюусанууд”	2 саг	Фронтальная хүдэлмэри – туужкын гол бодол элирүүлхэ, асуудалнуудта харюусаха, ойлгосогүй үгэнүүдэй удха тайлбарилха, асуудалнуудыг зохёохо, буриад арадай ёһо заншалнууд, арадай боро арга, монгол бэшэг, нотагайнгаа һайхан байгаали, эрдэмтэд тухай хэлэхэ, Бүлэгөөр хүдэлмэри	Туужкын онсо шэжигнүүдыень гаргажа шадана, сюжет зуража, тэрэнэ тайлбарилха, уран зохёолшын намтар ба зохёохы замыень мэдэхэ, Зохёолой геройнуудта портретнэ характеристикэ үгэжэ шадана, нотаг ороноо шэжиглэлгээр һонирхохо, шэнэ мэдэснүүдтэй	Буриад уран зохёолоо һонирхохо уншаха, оршон тойрон байгаалидаа гамтайгаар хандаха гэжэ мэдэрэл хүмүүжүүлхэ, Хүнүүдэй хоорондоо харилсаха журам сахиха, харилсаанда хабаадаха, өөрынгоо һанал бодол хэлэхэ.	Зорилго түсэб табижа ажаллаха, зэргэсүүлгэ хэжэ харюусаха, Асуудал табижа хураха, юумэнэй нарин холбоо хаража, өөрын ханамжа хэлэхэ, Ойлгосонуудыг тодорхойлжо шадана, ушар шалтагаанай харилсаануудыг олохо, боро ухаагаа хүдэлгэхэ, тобшололнуудыг гаргаха, зохёолой	Тест, Викторина, Сээжэ асуулга, Сэгнэлгын хуудалһан, Уншагшын дэбтэр, Проект.	Уншаха, Түсэб табижа, Асуудалн уудта харюусаха, Асуудалн уудыг зохёохо, Зохёолшы намтараар презентаци бэлдэхэ, зурагнуудыг зураха.
----	--------------------------------------	-------	--	--	---	--	---	--

			– зохёолой бүлэгүүдэй түсэб табиha, сюжет зуран тайлбарилха, бүлэгүүдэй нэрэнүүдые тайлбарилха. Индивидуальна хүдэлмэри – нотагайнгаа ургамалууд, амитад тухай мэдэсэеэ үргэдхэхэ, эдир аяншад ай абари зан тодорхойлох, нотагайнгаа домогто байхан газарнууд тухай бэшэхэ.	болохо. Аглаг байхан Алхана, тэрэнэй байгаалитайнь танилсаха, домог түүхэнүүдыень һонирхон уншаха.	Гансаараа мүн суг хамта хүдэлхэ шадабари олгохо.	удхаар хөөрэлгын янзануудые хэрэглэжэ шадаха (тодорхой, шэлэһэн, хубилгаһан, тобшо, нэмэһэн г.м.). Географи, биологийн хэшээлнүүдтэ абahan мэдэсэнүүдээ хэрэглэжэ шадаха.	шүлэг зохёохо, элидхэл бэлдэхэ, тест зохёохо г.м. (Багшын үзэмжөөр)		
9.	Творческо практикум (багшын үзэмжөөр)	1 саг	Бүлэгтөөр хүдэлмэри – схемэнүүдые, түсэбүүдые, зурагуудые хэрэглэхэ. Нааданай түхэлөөр хэшээл үнгэргэхэ.	Үзэһэн темээ хэр ойлгоһоноо шалгаха, мэдэсэеэ хэрэглэжэ шадаха.	Буряад зохёолнуудаа урмашан, сэльхэлээ хүдэлгэн уншаха. Үзэһэн темээр һонирхохо, сугтаа хүдэлхэ	Аман ба бэшмэл хэлэлгээс хүгжөөхэ, тоб байса харюусаха, арадай онтохонуудтай зэргэсүүлгэ хэхэ. Асуудал табижа һураха, юумэнэй нарин холбоо хаража, өөрын һанамжа хэлэхэ.	Проект.		
	Четвертин дүн гаргалга.		Фронтальная хүдэлмэри – четвертин дүн гаргаха, тобшолол хэхэ, асуудалнуудта харюусаха.	20-доху зуун жэлэй буряад уран зохёол тухай мэдэсэеэ үргэдхэхэ, үргэлжэлһэн зохёол тухай	Уншаһан зохёолой анализ хэхэ, үйлэ үзэгдэлнүүдые, дүрэнүүдые зэргэсүүлжэ, тобшолол гаргаха, зүбшөөжэ гү. али	Багшын үзэмжөөр (нааданай түүхэл хэрэглэжэ болохо, үгы һаа	Классһаа гадуур уншаха зохёолнуу дые багша дурадаха.		

4-дэхи четверть (8 саг)

№ п/п	Хэшээлэй сэдэб	Саг ай хубаари	Бурагшад ай ажаябуулгын шэнжэ	Хараалагдахан дүнгүүд			Шалгалтын түхэлтнүүд	Гэрэй даабари	Болзор	
				предметнэ	личностиэ	метапредметнэ			Түсэб өөр	Бодот о байда лаар
Түрэл ногагай байгаали										
1.	Ц.Н. Номтоев "Эдэхн"	1 саг	Фронтальна хүдэлмэри – туужын гол бодол элнрүүлхэ, асуудалнуудта харюусаха, ойлгосогүй үгэнүүдэй удха тайлбарилха, асуудалнуудые зохёохо, нотагайнаа найхан байгаали, загаһад, ойн амтад тухай хэлсэхэ. Бүлэгөөр хүдэлмэри – зохёолой бүлэгүүдэй түсэб табиha, сюжет зуран тайлбарилха, бүлэгүүдтэ нэрэнүүдые һанаха. Индивидуальна хүдэлмэри – нотагайнаа загаһад тухай мэдээсээ үргэдхэхэ, эдир аяншад ай абари зан тодорхойлохо, зураг	Туужын онсо шэнжэнүүдые һаргажа шадаха, сюжет зуража, тэрэнээ тайлбарилха, уран зохёолшын намтар ба зохёохы замыень мэдэхэ. Зохёолой геройнуудта портретнэ характеристикэ үгэжэ шадаха, нотаг ороноо шэнжэлэлгээр һонирхохо, шэнэ мэдэсэнүүдтэй болохо.	Бурад уран зохёолоо һонирхожо уншаха, оршон тойрон байгаалидаа гамтайгаар хандаха гэжэ мэдэрэл хүмүүжүүлхэ, хамтын ажалай удха ойлгохо. Хүнүүдэй хоорондоо харилсаха журам сахиха, харилсаанда хабаадаха, өөрынгөө һанал бодол хэлхэ.	Зорилго түсэб табижа ажаллаха, зэргэсүүлгэ хэжэ харюусаха. Асуудал табижа һураха, юумэнэй нарин холбоо хаража, өөрын һанамжа хэлхэ. Ойлгосонуудые тодорхойлжо шадаха, ушар шалтагаанай харилсаануудые олохо, боро ухаагаа хүдэлгэхэ, тобишололнуудые гаргаха, зохёолой удхаар хөөрэлгын янзануудые хэрэглэжэ шадаха (тодорхой, шэлэһэн, хубилгаһан, тобшо, нэмэһэн г.м.). Географи, биологийн хэш-гэ	Тест. Викторина. Сээжэ асуулга. Сэгнэлгын хуудан. Уншагшын дэбтэр. Проект.	Уншаха. Түсэб табиha. Асуудалн уудта харюусаха . Асуудалн уудые зохёохо. Зохёолшын намтараар презента ци бэлдэхэ, зурагуудые зураха, элидхэл бэлдэхэ, тест зохёохо, толи бүридхэхэ г.м. (Багшын үзэмжөөр)		

		зураха.	Бүлэгээр гү, али индивидуальна хүдэлмэри – схемэнүүдые, түсэбүүдые, зурагуудые хэрэглэхэ, “Түрэл байгаалияа гамная!” гэнэн зохёолго гү, али презентаци бэлдэхэ.	Үзбэн темээ хэр ойлгохоноо шалгахэ, мэдээсэ хэрэглэжэ шадаха.	Гансаараа мүн суг хамта хүдэлхэ шадабари олгохо.	абан мэдэсэнүүдээ хэрэглэжэ шадаха.	Проект.		
2. Творческо практикум (багшын үзэмжөөр)	1 саг								
3. Г.Х. Базаржапова-Дашеева “Зунай үдэш”, “Нара хүлээнэб”.	1 саг	Фронтальна хүдэлмэри – уран найханаар уншаха, шүлэг шүүдэрлэхэ заршам баримталжа, анализ хэхэ, шүлэгэй сэдэб, гол боллол элнрүүлэхэ. Бүлэгөөр хүдэлмэри – уран аргуудтай янзануудта жэшээнүүдые хэлэхэ, лирическэ геройн сэдхэлэй байдал задалха, буряад шүлэгэй онсо шэнжэнүүдые анализлан гаргахэ, тусхай тэмдэгүүдээр харуулахэ. Индивидуальна	Шүлэгэмэл жанрай зохёолтой танилсаха, илгахэ. Уянга гэашые мэдэхэ, уран шүлэг шүүдэрлэхэ заршамтай танилсаха, уран аргуудыень олохо. Г.Х. Базаржапова-Дашеевагай намтар, зохёолнуудтайнь танилсан, зохёолнуудайнь сэдэб, гол боллол тухай мэдээтэй	Буряад уянгата зохёолнуудлаа урмашан, сэдхэлээ хүдэлгэн уншаха, сээжэлдэхэ, Үзбэн темээр һонирхохо, сугтаа хүдэлхэ дадалаа үргэдхэхэ.	Шүлэгэмэл зохёолой хэлэнэй уран аргуудыё, илгэжа шадаха, (олицетворени, эпитет). Ород поэзитэй зэргэсүүлэн үзэхэ, Уянгата геройн сэдхэлэй байдал тайлбарилжа шадаха, тобшололнуудыё гаргахэ.	Шүлэг соохи зарим үгэнүүдэй удхыень тайлбарил ха. Сээжэлдэх э. Зураг зураха, Ном соохи “Улаалзай н хаһа” гэжэ зурагаар хүдэлмэри	Шүлэгэй анализ		

4.	Басни тухай ойлгосо, Б. Базарон “Эрдэмтэ эрбээхэй”, Э.С. Манзаров. “Золдоо хатархан зомгоохон”.	хүдэлмэри сээжэлдэхэ, гоёр уншаха, шүлэг зохёожо туршаха.	Фронтальна хүдэлмэри – баснин гол удха, хургаалиеень элирүүлхэ, асууд-та харюусаха, ойлгосогүй үгэнүүдэй удха тайлбарилха, асуудалнуудые зохёохо, басни соо харуулагдан дүрэнүүд дээрэ тобшолонуудые гаргаха.	Басни тухай мэдэсээ үргэдхэхэ, 5-дахи класста үзэгшөө һанажа, баснин бин болоһон түүхэ баримталан хөөрэхэ, аллегоритухай мэдэхэ, баснин онсо шэнжэнүүдыень гаргажа, байгуулгыень элирүүлжэ шадаха, уран зохёолшын намтар ба зохёохы замыень мэдэхэ. Зохёолой геройнуудта характеристикэ үгэжэ шадаха.	Буряад баснинуудые һонирхожо уншаха, уран зохёолшодоо мэдэжэ ябаха, баснин геройнуудай жэшээ дээрэ, эрдэм һуралсал гэшгэ хүнэй ажабайдалда хэрэгтэйень ойлгохо. Ажабайдалда дайралладаг дутуу дундануудые элирүүлжэ, урагшаа һанаатай, эрмэлзэлтэй, зоригтойгоор хүмүүжэхэ, ургаха. Хүнүүдэй хоорондоо харилсаха журам сахиха, харилсаанда хабаадаха, өөрынгоо һанал бодол хэлэхэ.	Зэргэсүүлгэ хэжэ харюусаха. Асуудал табига һураха, юумэнэй нарин холбоо хаража, өөрын һанамжа хэлэхэ, Ойлгосонуудые тодорхойлжо шадаха, ушар шалтагаанай харилсаануудые олохо, боро ухаагаа хүдэлгэхэ, тобшололнуудые гаргаха.	Сээжэ асуулга. Сэгнэлгын хууданан. Уншагшын дэбтэр.	Уншаха. Асуудалн уудта харюусаха Асуудалн уудые зохёохо. Зураг зураха, басни зохёохо, сценари бэшэхэ г.м. (Багшын үзэмжөөр)

5.	Классһаа гадуур уншалга	1 саг	Фронтальна хүдэлмэри – баснин гол удха, хургаалыень элирүүлхэ, асуудалнуудта харюусаха, ойлгосогүй үгэнүүдэй удха тайлбарилха, асуудалнууды зохёохо, басни соо харуулагдана дүрэнүүд лээрэ тошолонууды гаргаха. Бүлэгөөр хүдэлмэри – баснин байгуулга харуулаха, сценари бэшэжэ туршаха, оньһон үгэнүүды ханаха. Индивидуальна хүдэлмэри – зураг зураха, басни зохёохо.	Басни тухай мэдэсээ үргэдхэхэ, 5-дахи класста үзэгэнөө ханажа, баснин бии болоһон түүхэ баримталан хөөрэхэ, ондоо уран зохёолшодой баснинууды уншаха, аллегори тухай мэдэхэ, баснин онсо шэнжэнүүдыень гаргажа, байгуулгыень элирүүлжэ шадха, уран зохёолшын намтар ба зохёохы замыень мэдэхэ. Зохёолой геройнуудта характеристикэ үгэжэ шадха.	Бурад баснинууды хонирхожо уншаха, уран зохёолшодоо мэдэжэ ябаха, баснин геройнуудай жэшээ дээрэ, эрдэм хуралсал гэшгэ хүнэй ажабайдалда хэрэгтэйень ойлгохо. Ажабайдалда дайралдадаг дутуу дунданууды элирүүлжэ, урагшаа ханаатай, эрмэлзэлтэй, зоригтойгоор хүмүүжэхэ, ургаха. Хүнүүдэй хоорондоо харилсаха журам сахиха, харилсаанда хабаадаха, өөрынгөө ханал болдог хэлэхэ.	Зэргэсүүлгэ хэжэ харюусаха. Асуудал табигжа һураха, юумэнэй нарин холбоо хаража, өөрын ханамжа хэлэхэ. Ойлгосонууды тодорхойлжо шадха, ушар шалтагаанай харилсаанууды олохо, боро ухаагаа хүдэлгэхэ, тошололнууды гаргаха.	Уншагшын дэбтэр.	Уншаха. Асуудалн уудта харюусаха, Асуудалн ууды зохёохо. Зураг зураха, басни зохёохо, сценари бэшэхэ г.м. (Багшын үзэмжөөр)	
6.	Баллада тухай ойлгосо. Ц.Ц. Дондогой. Гэр тухай баллада.	1 саг	Фронтальна хүдэлмэри – баллада тухай уншажа, жанрай онсо шэнжэнүүды ойлгожо абаха, асуудалнуудта харюусаха.	Баллада тухай ойлгосотой болохо, уран зохёолшын намтар ба зохёохы замыень мэдэхэ. Зохёолой геройн сэдхэлэй	Бурад балладууды хонирхожо уншаха, баллада бэшгэдэг уран зохёолшодоо мэдэжэ ябаха. Балладын	Зэргэсүүлгэ хэжэ харюусаха. Асуудал табигжа һураха, юумэнэй нарин холбоо хаража, өөрын ханамжа хэлэхэ, мурнуудэй	Сэтгэлгын хуудалан. Уншагшын дэбтэр.	Сээжэлдэх э. Зураг зураха.	

		ойлгосогүй үгэнүүдэй удха тайлбарилха, асуудалнуудые зохёохо, басни соо харуулагдан дүрэнүүд дээрэ тобишолонуудые гаргаха. Бүлэгөөр хүдэлмэри – баснин байгуулга харуулха, сценари бэшэжэ туршаха, оньһон үгэнүүдые һанаха. Индивидуальна хүдэлмэри – зураг зураха, басни зохёохо.	байдал тухай хөөрэхэ, баллада соо байһан дүрэнүүдые зураглан хөөрэхэ.	дүрэнүүд дээрэ үе сагай һубарилдаан, үйлэ хэрэгүүдэй һэлгэлдээн тухай бодомжолохо. Хүнүүдэй хоорондоо харилсаха журам сахиха, харилсаанда хабаадаха, өөрынгоо һанал бодол хэлэхэ.	дундуур уншажа, зэргэсүүлжэ шадаха. Ойлгосонуудые тодорхойлжо шадаха, ушар шалтагаанай харилсаануудые олохо, боро ухаагаа хүдэлгэхэ, тобишолонуудые гаргаха.			
Творческо практикум гү, али класснаа гадуур уншалга (багшын үзэмжөөр)	1 саг	Бүлэгөөр хүдэлмэри – схемэнүүдые, түсэбүүдые, зурагуудые, текстнүүдые хэрэгл, Индивидуальна – уншаха, түсэб табиха, асуудалнуудые бэлдэхэ, зохёохо.	Үзһэн темээ хэр ойлгоһоноо шалгаха, мэдэсээ хэрэглэжэ шадаха.	Гансаараа мүн сүг хамта хүдэлхэ шадабари олгохо.	Аман ба бэшэмэл хэлэлгээ хүгжөөхэ, тоб байса харюусаха. Асуудал табиха һураха, юумэнэй нарин холбоо хаража, өөрын һанамжа хэлэхэ.			
7. Хүүгэдэй драматическа бураад уран зохёолой онсо шэнжэнүүд. М.Ж. Батони, “Хүхэ зүһэтэй үнэгэн”.	1 саг	Фронтальна хүдэлмэри – драмада тодорхойлолто үгэхэ, асуудалнуудта харюусаха, тобишолонуудые гаргаха. Ойлгосогүй үгэнүүдэй удха тайлбарилха.	Драма тухай ойлгосотой болохо, уран зохёолшын намтар ба зохёохы замынь мэдэхэ. Тус жанр тухай мэдэсээ үргэдхэхэ, онсо	Зүжэгүүдээр һонирхожо уншаха, уран зохёолшодоо мэдэжэ ябаха. Хүнэй һайн ба муу талануудые зүбшэн хэлсэхэ, худал үгэн хоёрые	Зэргэсүүлгэ хэжэ харюусаха. Асуудал табиха һураха, юумэнэй нарин холбоо хаража, өөрын һанамжа хэлэхэ. Ойлгосонуудые тодорхойлжо	Тест. Сэтгэлгын хуудалан. Уншагшын дэбтэр.	Зураг зураха. Оньһон үгэнүүдые һанаха, тайлбарил ха. Сценари бэшэхэ.	

Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл
Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл
Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл
Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл
Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл
Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл
Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл
Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл	Төрөл

		Шалгалтын хүдэлмэри (тест)	Индивидуальна хүдэлмэри – бэшмэл хүдэлмэри гү, али онлайн-тест дүүргэхэ.	Жэл соо үзэһэнөө шалгаха.	Бэе даажа хүдэлмэрилхэ.	Схемэнүүдые зураха, таблица хүсэлдүүлэн бэшэхэ, элдэб түүхэлэй тестын дааб-е дүүргэхэ, зэргэсүүлхэ, бусад хэш-тэй холбожо харюусаха г.м.				
Четвертин дүн гаргалга.	Фронтальная хүдэлмэри – четвертин, жэлэй дүн гаргаха, тобшолол хэхэ, асуудалнуудта харюусаха.	20-доху зуун жэлэй буряад уран зохёол тухай мэдэсээс үргэдхэхэ, шүлэглэмэл, үргэлжэлэн, зүжэглэмэл зохёолнууд тухай мэдэснүүдээ бүридхэхэ, тобш-л гаргаха, онсо шэжжэнүүдые, уран арг-нь элирүүлжэ, байгуулгыень задалжа, анализ хэхэ шадабарияа харуулха, литер. теорин томьёо үгэнүүдые тодорхойлжо шадаха, портретнэ харак-кэ зураглан үгэхэ дадалаа харуулха г.м.	Буряад зохёолнуудаа урмашан, сэдхэлээ хүдэлгэн уншаха. Үзэһэн темээр һонирхохо, сугтаа хүдэлхэ дадалаа үргэдхэхэ. Хүнүүдэй хоорондоо харилсаха журам сахиха, харилсаанда хабаадаха, өөрынгөө һанал бодол хэлэхэ, баримталха. Бэе бэе хүндэлхэ, анхаралтайгаар шагнаха.	Уншһан зохёолой анализ хэхэ, үйлэ үзэгдэллнүүдые, дүрэнүүдые зэргэсүүлжэ, тобшолол гаргаха, зүбшөөжэ гү, али буруушаажа шалаха, индивидуальна, бүлэгөөр, фронтальная хүдэлмэринүүдтэ оорынгоо ажаябуулгые түсэблэжэ бэелүүлхэ, мэдэһэн, үзэһэнөө дүүрэн, хүсэд тайлбарилжа, холбоо хэлэлгээс бүрин зохёохо, мэдэснүүдэйнгээ шухала хэрэгтэйе ойлгохо.	Багшын үзэмжөөр (нааданай түүхэл хэрэглэжэ болохо, үгы һаа шалгалтын хүдэлмэри, тест, зачет г.м.). Сэгнэлгн хуудаһан. Уншагшын дэбтэр.	Классһаа гадуур уншаха зохёолнуудые багшадурадхаха.				

4. Нуралсалай методическа хангалга.

1. Цыденова Х.Г., Цыренова Ц.Б., Жамбуева Ж.Д. Буряад литература. 6-дахи класста үзэхэ нуралсалай ном-хрестомати : хоёр хубитай. 1-дэхи хуби. 2-дохи хэблэл, заһагдаһан, нэмэгдэһэн. – Улаан-Үдэ : “Бэлиг” түб, 2018. – 164 х., хабсаргалта.
2. Цыденова Х.Г., Цыренова Ц.Б., Жамбуева Ж.Д. Буряад литература. 6-дахи класста үзэхэ нуралсалай ном-хрестомати : хоёр хубитай. 2-дохи хуби. 2-дохи хэблэл, заһагдаһан, нэмэгдэһэн. – Улаан-Үдэ : “Бэлиг” түб, 2018. – 164 х., хабсаргалта.
3. “Эхэ хэлэн” буряад хэлэнэй сахим нураха ном. – Улаан-Үдэ, 2012.
4. Цыренова Ц.Б., Батуева М.Ш. Булагай эхин. – Улаан-Үдэ : “Бэлиг” түб, 2002.
5. Жамбуева Ж.Д., Ивахинова Я.Ц. Методические рекомендации к сочинениям по бурятской литературе. Улан-Удэ : «Бэлиг», 2002.
6. Литературная энциклопедия терминов и понятий / Сост. и гл. ред. А.Н. Николюкин. М., 2001.